

Входящ номер: TG EUR 15/2026.7792

До:

Г-н Живко Тодоров

Кмет на община Стара Загора
бул. „Цар Симеон Велики“ № 107,
Стара Загора, България
имейл: mayor@starazagora.bg

Копие до:

Г-жа Велислава Делчева

Омбудсман на Република България
ул. „Джордж Вашингтон“ № 22
1202
София, България
имейл: velislava.delcheva@ombudsman.bg

Г-н Иван Шишков

Министър на регионалното развитие и благоустройството
ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19
1202
София, България
имейл: e-mrrb@mrrb.government.bg

Комисар Христо Петров

Заместник-директор на Областната дирекция на Министерството на вътрешните работи – Стара Загора
ул. „Граф Игнатиев“ № 16,
6000
Стара Загора, България

17 юли 2026 г.

ОТНОСНО: ПЛАНИРАНО ИЗСЕЛВАНЕ НА РОМСКИ СЕМЕЙСТВА В КВАРТАЛ „ЛОЗЕНЕЦ“ В СТАРА ЗАГОРА

Уважаеми г-н Тодоров,

Обръщам се към Вас от името на „Амнести Интернешънъл“ – глобално движение, обединяващо над 10 милиона души, които се борят за свят, в който всички се ползват от правата на човека.

Пишем с искане за спешна информация относно планираното изселване на ромски семейства на 22 юли 2026 г. в квартал „Лозенец“ в Стара Загора, както и относно мерките, предприети от общината за защита на правата на човека на засегнатите жители. Организацията разполага с информация, че засегнатите жители живеят в парцел № 68850.308.828.

На 14 юли 2026 г. получихме копие от уведомление на Община Стара Загора, в което се посочва, че се предвижда да бъде извършено принудително изселване в 9:00 ч. на 22 юли 2026 г. В него се посочва, че жителите трябва да напуснат домовете си и да изнесат вещите си и животните си, както и че електро- и водоснабдяването ще бъдат прекъснати. Тъй като документът не съдържа дата на издаване, не можем да потвърдим какъв е бил периодът на предизвестие на жителите за предстоящото изселване.

Според предварителна информация, получена от „Амнести Интернешънъл“, засегнати могат да бъдат около 10 домакинства, състоящи се от 64 роми, включително най-малко 20 деца, сред които две бебета, и най-малко седем души на възраст над 60 години. Разбираме, че тези цифри все още подлежат на проверка.

България е страна по редица международни и регионални договори за правата на човека, включително Международния пакт за граждански и политически права, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Конвенцията за правата на детето, Международната конвенция за премахване на расовата дискриминация и Ревизираната европейска социална харта. Съгласно международното право в областта на правата на човека, изселванията могат да се извършват само като крайна мярка, след като са били проучени всички възможни алтернативи в рамките на истински консултации със засегнатите лица и са били въведени подходящи процедурни гаранции. Те включват адекватно предизвестие и информация, достъп до ефективни средства за правна защита и подходящо алтернативно жилище за онези, които не могат да се осигурят сами. Властите трябва да гарантират, че никой няма да остане без дом или да бъде изложен на повишен риск от по-нататъшни нарушения на правата на човека в резултат на изселване.¹

Нашите опасения са свързани с необходимостта да бъдат предприети всички мерки, необходими за зачитане, защита и гарантиране на правата на човека на засегнатите лица и семействата, които са

¹ Общо становище № 7, параграфи 15 и 16 на Комитета на ООН по икономически, социални и културни права

изложени на риск да останат без безопасно и адекватно жилище. Извеждането им без осигуряване на необходимите процедурни гаранции и подходящо алтернативно настаняване може да се равнява на принудително изселване. С настоящото писмо „Амнести Интернешънъл“ се стреми да подчертае правните и процедурните гаранции, които властите трябва да въведат преди извършването на изселването, така че правата на човека на засегнатите лица да бъдат спазени през целия процес. Организацията изразява загриженост, че ако изселването се извърши при липса на тези гаранции, то би представлявало принудително изселване и следователно нарушение на правата на човека. Съгласно международното право и стандарти в областта на правата на човека, изискванията за такъв процес се прилагат за всички изгонвания, независимо дали изгонваните лица наемат, притежават или обитават въпросната земя или жилище, включително тези, които живеят в неформални селища.

Предвид приближаващата дата на планираното принудително премахване, любезно молим за информация по следните въпроси:

Идентифициране на засегнатите лица и оценка на въздействието

1. Провела ли е общината подробно преброяване и оценка на въздействието, за да определи броя на хората, които биха били засегнати от това планирано изселване, като данните са разбити по етническа принадлежност, пол, възраст, увреждане и други защитени характеристики? Ако да, молим да споделите резултатите от тази оценка на въздействието.

Алтернативи, консултации и участие

2. Какви стъпки е предприела общината, за да проучи всички възможни алтернативи на изселването и какви алтернативи са били разгледани? Молим да обясните защо общината счита изселването за мярка от последна инстанция в настоящия случай и да предоставите подробности за оценката, извършена преди да се стигне до това заключение.

3. Молим да предоставите подробности, включително дати и места на срещите, относно процеса на консултации със засегнатите лица, организиран във връзка с изселванията, включително как са били взети предвид опасенията на засегнатите лица, дали са били повдигнати възражения и как това е повлияло на решението на общината.

4. Молим да предоставите подробности за вида информация относно изселванията, обезщетенията и алтернативните жилищни решения, която е била предоставена на засегнатите лица преди и по време на процеса на консултации. Молим да уточните също дали тази информация е била предоставена във форма и на език, които са разбираеми за засегнатите лица.

5. Какви механизми са били предоставени на засегнатите лица, за да изразят своите опасения относно процеса на изселване, и как те са били разгледани?

Уведомления, правни средства за защита и правна помощ

6. Молим да предоставите подробности за всички издадени уведомления за изселване. Всяко засегнато домакинство ли е получило тези уведомления? Били ли са уведомленията във форма и на език, които са разбираеми за засегнатите лица? Какъв срок за предизвестие е бил предоставен?

7. Била ли е предоставена на засегнатите лица възможността, а при необходимост и правна помощ, да оспорят изселванията по законен път?

Компенсации, алтернативно жилищно настаняване и предотвратяване на бездомността

8. Молим да предоставите подробности относно компенсациите, които ще се изплащат на домакинствата, засегнати от изселванията, обосновката за размера на сумите и кога ще бъдат изплатени?

9. Какви мерки е предприела общината за осигуряване на адекватно алтернативно жилищно настаняване на всички, които не са в състояние да се осигурят сами? Молим да предоставите подробности за осигурените алтернативни жилищни решения, включително дали те са предназначени като краткосрочни или дългосрочни, за какъв период ще бъде на разположение това настаняване и какви планове са налице за осигуряване на трайни жилищни решения за онези, които остават неспособни да си осигурят адекватно жилище самостоятелно. Молим да предоставите също така подробности, които доказват, че алтернативното настаняване отговаря на критериите за адекватност на жилището, съгласно международното право и стандарти в областта на правата на човека, включително близост до училища, работни места, здравни услуги и др.

10. Какви други мерки е предприела общината, за да гарантира, че никой, засегнат от изселването, няма да остане без дом или да бъде изложен на други нарушения на правата на човека, включително мерки за защита на лицата, принадлежащи към групи, уязвими към дискриминация, като жени, възрастни хора, деца и хора с увреждания, с цел предотвратяване на по-нататъшна дискриминация и маргинализация?

В оглед на гореизложеното, молим общината да предостави поисканата информация и да потвърди какви конкретни мерки са предприети, за да се гарантира, че никой няма да остане без дом или изложен на по-нататъшни нарушения на правата на човека.

„Амнести Интернешънъл“ призовава Община Стара Загора да спре изселването и всякакви планове за прекъсване на основни услуги като електро- и водоснабдяването, както и да гарантира, че са налице всички предпазни мерки, за да се осигури, че изселването няма да доведе до нарушение на правата на човека.

Предвид краткия срок и сериозността на ситуацията, както и факта, че сред засегнатите са деца, бебета и възрастни хора, бихме оценили, ако получим Вашия спешен писмен отговор преди насроченото събаряне на адрес hi@amnesty.bg и alexandra.alexandrova@amnesty.bg, не по-късно от 21 юли 2026 г.

„Амнести Интернешънъл“ остава на разположение за конструктивен диалог, като бихме приветствали последваща комуникация с общината относно развитието на този случай, който ще следим.

С уважение,

Естер Мейджър
Заместник-директор по изследвания
Регионален офис на Амнести
Интернешънъл за Европа